

Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor de Schoen-, Leder- en Lederwarenindustrie

Pensioenreglement 2016

INHOUDSOPGAVE

Artikel 1	Algemene bepalingen en begripsomschrijvingen.....	3
Artikel 2	Deelnemerschap	4
Artikel 3	Aanmelding en het verstrekken van inlichtingen	5
Artikel 4	Pensioenrechten.....	5
Artikel 5	De basis van de pensioenopbouw	6
Artikel 6	Het ouderdomspensioen	8
Artikel 7	Het partnerpensioen	8
Artikel 8	Het bijzonder partnerpensioen	9
Artikel 9	Pensioenverevening	9
Artikel 10	Het wezenpensioen	10
Artikel 11	Keuzemogelijkheden	11
Artikel 12	De pensioenuitkering.....	13
Artikel 13	Fiscale maximering.....	14
Artikel 14	Premie	14
Artikel 15	Vrijstelling van premiebetaling in geval van arbeidsongeschiktheid	15
Artikel 16	Beëindiging van het deelnemerschap anders dan door overlijden	16
Artikel 17	Waardeoverdracht	17
Artikel 18	Toeslagverlening pensioenrechten en pensioenaanspraken.....	17
Artikel 19	Verlaging van pensioenaanspraken en pensioenrechten	18
Artikel 20	Compenseren gemiste toeslag of verlaging	18
Artikel 21	Uitbetaling van pensioen	18
Artikel 22	Informatie.....	19
Artikel 23	Vrijstelling wegens gemoedsbezwaren	20
Artikel 24	Bijzondere hardheid.....	20
Artikel 25	Overgangsbepaling.....	20
Artikel 26	Inwerkingtreding	21
Artikel 27	Citeertitel	22
BIJLAGE A	VOORSCHRIFTEN EN REGELS BIJ VRIJSTELLING WEGENS GEMOEDSBEZWAREN.....	
BIJLAGE B	KLACHTEN- EN GESCHILLENPROCEDURE	
BIJLAGE C	FACTOREN PENSIOENREGLEMENT 2016.....	
BIJLAGE D	KERNCIJFERS.....	

Artikel 1   Algemene bepalingen en begripsomschrijvingen

Dit reglement, zijnde een uitkeringsovereenkomst in de zin van de Pensioenwet, geldt vanaf 1 januari 2016. Tenzij uit de tekst anders blijkt, gaat het in dit reglement uitsluitend om deelneming vanaf 1 januari 2016. Op de naar deze pensioenregeling overgedragen pensioenaanspraken uit Pensioenregeling 2006 zijn de overgangsbepalingen in artikel 25 van toepassing.

In dit reglement gelden de begripsomschrijvingen die zijn opgenomen in artikel 2 van de statuten van de Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor de Schoen-, Leder- en Lederwarenindustrie. Verder wordt in dit reglement verstaan onder:

Aanspraakgerechtigde	de persoon die begunstigde is voor een nog niet ingegaan pensioen.
Arbeidsongeschikt	arbeidsongeschikt in de zin van de Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering (WAO), dan wel in de zin van de Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen (WIA). De vaststelling – al dan niet met terugwerkende kracht – van de mate van (gedeeltelijke) arbeids(on)geschiktheid door het uitvoeringsorgaan van die wet is beslissend voor de toepassing van dit reglement;
Bestuurders	de directeur/groootaandeelhouder van een naamloze of besloten vennootschap, diens echtgen(o)t(e), partner en familieleden, die niet (meer) verplicht verzekerd zijn voor de werknemersverzekeringen en personen die bestuurder zijn in de zin van het Burgerlijk Wetboek van een naamloze vennootschap of besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid.
Gepensioneerde	de persoon voor wie het ouderdomspensioen is ingegaan.
Gewezen partner	a. degene van wie het huwelijk met de deelnemer of gewezen deelnemer is geëindigd door echtscheiding of scheiding van tafel en bed; b. degene van wie het geregistreerd partnerschap met de deelnemer of gewezen deelnemer in de registers van de burgerlijke stand is beëindigd; c. degene van wie het duurzaam samenlevingsverband met de deelnemer of gewezen deelnemer is beëindigd door beëindiging van de samenlevingsovereenkomst.
Ouderschapsverlof	ouderschapsverlof als bedoeld in artikel 6 van de Wet Arbeid en Zorg;
Partner	1. degene die met de deelnemer, gewezen deelnemer of gepensioneerde gehuwd is; 2. degene die met de deelnemer, gewezen deelnemer of gepensioneerde een geregistreerd partnerschap in de zin van Titel 5A van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek heeft. 3. de ongehuwde man of vrouw die met de ongehuwde deelnemer, gewezen deelnemer of gepensioneerde een duurzaam samenlevingsverband heeft en die geen bloed- of aanverwant in de rechte lijn is. Er is sprake van een duurzaam samenlevingsverband als beiden blijkens gegevens van de gemeentelijke basisadministratie gedurende ten minste één jaar op het zelfde adres wonen en de deelnemer en de partner een notarieel verleden samenlevingsovereenkomst hebben getekend.

Partnerschap	één van de vormen van het zijn van partner.
Pensioendatum	de dag waarop het ouderdomspensioen daadwerkelijk ingaat. Indien de gepensioneerde niet kiest voor vervroeging of uitstel van de ingang van het pensioen, is de pensioendatum gelijk aan de pensioenrichtdatum. Indien de gepensioneerde heeft gekozen voor vervroeging of uitstel van de ingang van het pensioen, is de pensioendatum de dag waarop het vervroegde of uitgestelde pensioen ingaat;
Pensioengerechtigde	de persoon voor wie het pensioen is ingegaan.
Pensioenrichtdatum	de eerste dag van de maand, waarin de deelnemer of de gewezen deelnemer 67 jaar wordt;
Scheiding	beëindiging van het partnerschap door: <ul style="list-style-type: none"> a. echtscheiding; b. scheiding van tafel en bed; c. beëindiging van het geregistreerd partnerschap anders dan door omzetting van een geregistreerd partnerschap in een huwelijk; en d. beëindiging van het duurzaam samenlevingsverband.
Scheidingsdatum	<ul style="list-style-type: none"> a. in geval van echtscheiding: de datum van inschrijving van de beschikking in de burgerlijke stand; b. in geval van scheiding van tafel en bed: de datum van inschrijving van de beschikking in het huwelijksgoederenregister; c. in geval van beëindiging van het geregistreerd partnerschap: de datum van inschrijving in de registers van de burgerlijke stand; d. in geval van beëindiging van het duurzaam samenlevingsverband: het moment waarop één van de partners zich op hetzelfde adres heeft laten uitschrijven bij de Basisregistratie Personen.
Wajong-uitkering	een uitkering op grond van de Wet arbeidsongeschiktheidsvoorziening jonggehandicapten.

Artikel 2   Deelnemerschap

1. Aan deze pensioenregeling nemen deel alle werknemers van 21 jaar of ouder, die in dienst zijn van een aangesloten onderneming en die de leeftijd van 67 jaar nog niet hebben bereikt, en
  - a. voor wie deelneming verplicht is op grond van artikel 2 van de Wet verplichte deelneming in een bedrijfstakpensioenfonds 2000, met uitzondering van:
    - I. bestuurders van een naamloze vennootschap of van een besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid;
    - II. thuiswerkers;
    - III. werknemers in dienst van een onderneming waaraan op grond van artikel 12 van het uitvoeringsreglement vrijstelling is verleend,
  - b. die in dienst zijn van een onderneming die met het fonds is overeengekomen dat haar werknemers worden toegelaten tot het deelnemerschap.

De aangesloten onderneming draagt zorg voor de aanmelding van haar werknemers.

2. Als het deelnemerschap voortvloeit uit onderdeel b van het voorgaande lid, gelden de bepalingen van dit reglement voor zover daarvan bij de bedoelde overeenkomst tussen de onderneming en het fonds niet is afgeweken op grond van de beoordeling van levens- en validiteitskansen of om andere redenen. De betrokken deelnemer wordt daarover bij zijn toelating zo nodig afzonderlijk in kennis gesteld.
3. De deelname vangt aan na aanmelding door de aangesloten onderneming en per de datum waarop:
  - a. de deelname verplicht wordt op grond van de Wet verplichte deelneming in een bedrijfstakpensioenfonds 2000, of
  - b. de toelating tot het fonds is overeengekomen voor de werknemer die niet onder de verplichtstelling valt, maar niet eerder dan de datum van inwerkingtreding van dit reglement.
4. De deelname eindigt:
  - a. op de pensioendatum;
  - b. als de deelnemer overlijdt voordat de pensioendatum is bereikt;
  - c.
    1. als de deelnemer ophoudt werknemer te zijn in dienst van de aangesloten onderneming, zonder aansluitend in dienst te treden van een andere aangesloten onderneming en zonder dat de uitzondering genoemd in lid 5 van dit artikel zich voordoet;
    2. als de verplichting tot deelneming voor hem komt te vervallen;
    3. als hij niet langer behoort tot een groep van werknemers, voor wie de aangesloten onderneming de toelating met het fonds is overeengekomen.
5. De deelname blijft behouden, nadat de deelnemer is opgehouden werknemer te zijn in dienst van de aangesloten onderneming:
  - a. als en zolang ingevolge artikel 15 voor de deelnemer vrijstelling voor het betalen van pensioenpremie is verleend vanwege arbeidsongeschiktheid;
  - b. als en zolang de deelnemer zijn deelneming vrijwillig voortzet, zoals geregeld in artikel 16 lid 2.

De deelname eindigt in ieder geval op de eerste dag van de maand waarin de AOW-gerechtigde leeftijd wordt bereikt of bij het eerdere overlijden van de deelnemer.
6. Het fonds administreert de deelnemingsjaren van de deelnemers.

Artikel 3   Aanmelding en het verstrekken van inlichtingen

1. De aangesloten onderneming is verplicht om overeenkomstig het bepaalde in hoofdstuk 4 van het uitvoeringsreglement alle gegevens te verstrekken die het fonds voor een goede uitvoering van dit reglement nodig acht.
2. De deelnemer/belanghebbende is verplicht aan het fonds tijdig alle gegevens te verstrekken die het bestuur nodig acht. Als daarom gevraagd wordt, maken zij daarbij gebruik van door het fonds beschikbaar gestelde formulieren.
3. Ieder, die aan dit reglement rechten ontleent, is verplicht aan de goede uitvoering van het in dit reglement, het uitvoeringsreglement en de statuten bepaalde mee te werken.

Artikel 4   Pensioenrechten

1. De deelnemer of de gewezen deelnemer die de pensioenrichtdatum heeft bereikt heeft recht op ouderdomspensioen als bedoeld in artikel 6.

2. Bij overlijden van de deelnemer, gewezen deelnemer of gepensioneerde heeft zijn partner recht op een partnerpensioen als bedoeld in artikel 7. De gewezen partner van een (gewezen) deelnemer heeft recht op een bijzonder partnerpensioen als bedoeld in artikel 8.
3. Na het overlijden van de deelnemer of de gewezen deelnemer hebben recht op wezenpensioen:
  - a. de kinderen beneden de 18-jarige leeftijd, die in familierechtelijke betrekking stonden tot de (gewezen) deelnemer of van wie ten genoegen van het bestuur wordt aangetoond dat zij door de (gewezen) deelnemer ten tijde van diens overlijden als eigen kind werden opgevoed en onderhouden;
  - b. als het kind studeert of arbeidsongeschikt is, loopt de uitkering van het wezenpensioen door tot de dag waarop het kind de 27^e verjaardag bereikt.
  - c. van een studerend kind als bedoeld in onderdeel b is sprake als:
    - het kind ingeschreven is bij een school of instelling die volledig dagonderwijs verzorgt. Aan volledig dagonderwijs wordt gelijk gesteld een bij wet geregelde combinatie van leren en werken die ook een volledige dag beslaat; en
    - het kind de school of instelling geregeld bezoekt.Voorvoemde voorwaarden zijn van overeenkomstige toepassing indien het kind in het buitenland studeert.
  - d. van een arbeidsongeschikt kind als bedoeld in onderdeel b is sprake als het kind van overheidswege recht heeft op een uitkering ten gevolge van arbeidsongeschiktheid, langdurige ziekte of handicap.
  - e. als het kind eerder overlijdt, ophoudt met studeren of niet meer arbeidsongeschikt is, loopt de uitkering door tot het einde van de betreffende maand. Op verzoek herleeft het wezenpensioen als wederom voldaan wordt aan de voorwaarden van onderdeel c of d.
4. Indien een werknemer die jonger is dan 21 jaar en behoort tot de groep werknemers bedoeld in artikel 2, lid 1 onder a, een partner heeft en tijdens dienstverband met een aangesloten onderneming overlijdt, heeft die partner recht op het in lid 2, eerste volzin bedoelde pensioen, en hebben de wezen recht op pensioen overeenkomstig lid 3.

Deze pensioenen worden gebaseerd op een fictief levenslang ouderdomspensioen dat 70% bedraagt van de geldende pensioengrondslag van de betrokkene.
5. De aanspraak op ouderdomspensioen van een deelnemer of gewezen deelnemer kan zonder toestemming van diens echtgenoot niet bij overeenkomst tussen die deelnemer of gewezen deelnemer en het fonds of de werkgever worden verminderd anders dan bij afkoop zoals voorzien in dit reglement, tenzij de echtgenoten het recht op pensioenverevening ingevolge de Wet pensioenverevening bij scheiding hebben uitgesloten.

De aanspraak op partnerpensioen ten behoeve van de partner van een (gewezen) deelnemer kan zonder toestemming van die partner niet bij overeenkomst tussen de (gewezen) deelnemer en het fonds of de werkgever worden verminderd anders dan bij afkoop zoals voorzien in dit reglement.
6. De opbouw en financiering van de pensioenaanspraken vinden gedurende het deelnemerschap tenminste evenredig in de tijd plaats. De pensioenaanspraken dienen voor de deelnemer in elk geval steeds aan het einde van ieder kalenderjaar dan wel, indien dat eerder is, bij beëindiging van het deelnemerschap, volledig te zijn gefinancierd.

Artikel 5 De basis van de pensioenopbouw

1. De pensioengrondslag vormt de basis voor de berekening van de hoogte van de pensioenen. De pensioengrondslag is gelijk aan het pensioengevend salaris van de deelnemer, verminderd met de franchise. Indien de berekening leidt tot een negatieve uitkomst, wordt de pensioengrondslag op 0 gesteld.

2. Het pensioengevend salaris is het vaste jaarsalaris (vast salaris, ploegentoeslag, vakantietoeslag en overige vaste toeslagen).
De hoogte van het pensioengevend salaris wordt vastgesteld bij aanvang van het deelnemerschap en vervolgens jaarlijks per 1 januari.
3. Het in aanmerking te nemen jaarsalaris is gebonden aan een maximum. Dit maximum bedraagt in 2016 € 59.039. Dit bedrag wordt jaarlijks per 1 januari aangepast conform lid 12 van dit artikel en vastgelegd in Bijlage D van dit reglement.
4. Met inachtneming van het in het vorige lid bedoelde maximum geldt ten aanzien van vertegenwoordigers dat:
  - a. onder jaarsalaris wordt verstaan het inkomen aan vast salaris en provisie dat volgens opgave van de aangesloten onderneming in het onmiddellijk voorafgaande kalenderjaar door de betrokkene werd genoten, verhoogd met 8% vakantietoeslag;
  - b. tussen de aanvang van het deelnemerschap en de eerstvolgende 1 januari, voor de toepassing van dit reglement, wordt uitgegaan van het inkomensbedrag – herleid tot jaarbasis – dat betrokkene naar verwachting van de aangesloten onderneming in die periode nog zal verwerven.
5. De franchise is op het moment van ingang van deze pensioenregeling (1 januari 2016) vastgesteld op € 13.550. Dit bedrag wordt jaarlijks per 1 januari aangepast conform lid 12 van dit artikel en vastgelegd in Bijlage D van dit reglement.
6. Voor een deelnemer met een kortere dan volledige werktijd worden het maximumsalaris, bedoeld in lid 3, en de franchise, bedoeld in lid 5, naar evenredigheid verminderd.
7. De hoogte van de pensioengrondslag wordt vastgesteld bij de aanvang van het deelnemerschap en vervolgens jaarlijks per 1 januari. Overstappen naar een andere aangesloten onderneming met behoud van deelnemerschap wordt voor de toepassing van dit lid gelijkgesteld met een nieuwe aanvang.
8. Als de deelnemer gebruik maakt van ouderschapsverlof en/of levensloop, geldt voor die deelnemer de pensioengrondslag die gegolden zou hebben indien hij geen gebruik zou hebben gemaakt van ouderschapsverlof en/of levensloop.
9. Als voor een deelnemer volledige vrijstelling voor premiebetaling is verleend overeenkomstig het bepaalde in artikel 15 van dit pensioenreglement, wordt geen rekening gehouden met wijzigingen in de pensioengrondslag die zich voordoen in de periode gelegen tussen de aanvang van de arbeidsongeschiktheid tot en met de laatste dag van de termijn, waarover deze vrijstelling van toepassing is.
10. Voor de gedeeltelijk arbeidsongeschikte deelnemer die nog in dienst is van een aangesloten onderneming bestaat de pensioengrondslag uit de som van de volgende bedragen:
  - a. voor het deel waarvoor de deelnemer nog arbeid in dienstbetrekking verricht, wordt de pensioengrondslag bepaald door op het resterende jaarsalaris een naar evenredigheid met de mate van premievrijstelling verlaagde franchise in mindering te brengen;
  - b. voor het deel waarvoor de deelnemer premievrijstelling geniet op grond van het bepaalde in artikel 15 van dit pensioenreglement, wordt de pensioengrondslag in aanmerking genomen die gold op het moment van arbeidsongeschikt worden, vermenigvuldigd met het percentage premievrijstelling dat volgens artikel 15 aansluit bij de mate van arbeidsongeschiktheid. De aldus vastgestelde pensioengrondslag geldt vanaf de aanvang van de arbeidsongeschiktheid tot en met de laatste dag van de termijn waarover de bedoelde premievrijstelling van toepassing is.

11. Voor de gedeeltelijk arbeidsongeschikte deelnemer die niet meer in dienstbetrekking is bij een aangesloten onderneming wordt de pensioengrondslag in aanmerking genomen die gold op het moment van arbeidsongeschikt worden, vermenigvuldigd met het percentage premievrijstelling dat volgens artikel 15 aansluit bij de mate van arbeidsongeschiktheid.
12. Het maximumsalaris, bedoeld in lid 3, en de franchise, bedoeld in lid 5, worden verhoogd in overeenstemming met de loonontwikkeling in de bedrijfstakken. Deze verhoging vindt jaarlijks per 1 januari plaats, voor het eerst op 1 januari 2017. Het verhogingspercentage is het percentage waarmee de lonen op grond van de CAO's voor de Schoen-, Leder- en Lederwarenindustrie op 1 oktober van het laatst verstreken kalenderjaar zijn gestegen ten opzichte van 2 oktober van het daaraan voorafgaande kalenderjaar. Indien in de verschillende CAO's sprake is van een verschillende algemene loonstijging zal het bestuur een gemiddelde loonstijging vaststellen, welke ten minste gelijk is aan de laagste algemene loonstijging en ten hoogste gelijk is aan de hoogste algemene loonstijging van de CAO's. Indien en zolang het bestuur van oordeel is dat de middelen van het fonds dit toelaten, worden de grondslagen van deelnemers die wegens arbeidsongeschiktheid van premiebetaling zijn vrijgesteld met hetzelfde percentage verhoogd.

Artikel 6 Het ouderdomspensioen

1. Het ouderdomspensioen gaat, behoudens in geval van vervroeging of uitstel overeenkomstig artikel 11, in op de pensioenrichtdatum en wordt uitgekeerd tot en met de maand waarin de rechthebbende overlijdt.
2. De deelnemer bouwt over ieder deelnemersjaar vanaf 1 januari 2016 een gedeelte van het ouderdomspensioen op. Het binnen deze pensioenregeling jaarlijks op te bouwen ouderdomspensioen bedraagt 1,24% van de voor het betreffende jaar geldende pensioengrondslag. Voor de periode 1 januari 2016 tot 1 januari 2017 bedraagt, in afwijking van het voorgaande, de jaarlijkse opbouw van het ouderdomspensioen 1,60% van de in dat jaar geldende pensioengrondslag. Voor de periode 1 januari 2017 tot 1 januari 2018 bedraagt, in afwijking van het voorgaande, de jaarlijkse opbouw van het ouderdomspensioen 1,50% van de in dat jaar geldende pensioengrondslag. Deelname gedurende een gedeelte van een jaar geeft aanspraak op een evenredig deel van dit jaarlijks ouderdomspensioen en wel op basis van het aantal volle dagen.

Artikel 7 Het partnerpensioen

1. Het partnerpensioen gaat in op de eerste dag van de maand waarin de deelnemer, gewezen deelnemer of gepensioneerde overlijdt en wordt uitgekeerd tot en met de maand waarin de nabestaande overlijdt.
2. De deelnemer bouwt over ieder deelnemersjaar vanaf 1 januari 2016 een gedeelte van het partnerpensioen op. Het binnen deze pensioenregeling jaarlijks op te bouwen partnerpensioen bedraagt 70% van het jaarlijks op te bouwen ouderdomspensioen.
3. Indien de deelnemer overlijdt wordt het in lid 2 bedoelde partnerpensioen verhoogd met het partnerpensioen waarop volgens lid 2 nog aanspraak zou zijn verkregen indien de deelneming tot de pensioenrichtdatum had voortgeduurd. Voor de berekening van het partnerpensioen vanaf de overlijdensdatum wordt uitgegaan van de laatstelijk voor het overlijden vastgestelde pensioengrondslag. In het geval de deelnemer een deeltijdarbeidscontract had, wordt aangenomen dat het deeltijdpercentage dat gold op de overlijdensdatum, zou zijn blijven gelden tot het moment waarop de deelnemer de pensioenrichtdatum zou hebben bereikt.

4. Op het partnerpensioen wordt het bedrag van het (de) in het volgende artikel bedoelde bijzonder(e) partnerpensioen(en) in mindering gebracht.
5. Om in aanmerking te komen voor partnerpensioen kan de (gewezen) deelnemer slechts één partner hebben, dit ter beoordeling van het bestuur.
6. Het opnemen van onbetaald verlof door de deelnemer zal gedurende maximaal 18 maanden niet van invloed zijn op de dekking uit hoofde van het partnerpensioen.

Artikel 8   Het bijzonder partnerpensioen

1. De gewezen partner van een deelnemer heeft recht op een premievrije aanspraak op een bijzonder partnerpensioen. De in de vorige volzin bedoelde premievrije aanspraak is gelijk aan de aanspraak die de deelnemer ten behoeve van die gewezen partner zou hebben verkregen, indien op de scheidingsdatum zijn deelneming zou zijn geëindigd, anders dan door overlijden of het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd.
2. De gewezen partner van een gewezen deelnemer heeft recht op een premievrije aanspraak op een bijzonder partnerpensioen. De in de vorige volzin bedoelde premievrije aanspraak is gelijk aan de aanspraak die de gewezen deelnemer ten behoeve van die gewezen partner heeft verkregen bij beëindiging van zijn deelneming.
3. Het fonds verstrekt aan de gewezen partner van de deelnemer of gewezen deelnemer een bewijs van de premievrije aanspraak op bijzonder partnerpensioen.
4. Artikel 7, lid 1, is van overeenkomstige toepassing op het bijzonder partnerpensioen.
5. De vorige leden blijven buiten toepassing, indien de deelnemer en zijn partner bij huwelijkse voorwaarden of bij een bij geschrift gesloten overeenkomst met het oog op de scheiding anders overeenkomen. Deze overeenkomst is slechts geldig indien daaraan een verklaring van het fonds is gehecht, dat het fonds bereid is een uit de afwijking voortvloeiend pensioenrisico te dekken.
6. Een gewezen partner met een recht op bijzonder partnerpensioen heeft het recht dit te vervreemden aan een eerdere of latere partner van de overleden deelnemer, gewezen deelnemer of gepensioneerde, mits:
  - a. het fonds bereid is een eventueel uit die overdracht voortvloeiende wijziging van het risico te dekken;
  - b. de vervreemding onherroepelijk is; en
  - c. dit wordt overeengekomen bij notarieel verleden akte.

Artikel 9   Pensioenverevening

1. In geval van beëindiging van het huwelijk en geregistreerd partnerschap vindt verevening van het tijdens het huwelijk en geregistreerd partnerschap opgebouwde levenslange ouderdompensioen plaats conform de Wet verevening pensioenrechten bij scheiding, mits hiervan binnen twee jaar na de scheidingsdatum mededeling is gedaan aan het fonds door middel van het daarvoor bestemde formulier. Het bepaalde in dit lid is niet van toepassing indien partijen verevening van pensioenrechten bij scheiding hebben uitgesloten bij huwelijkse voorwaarden of bij schriftelijke overeenkomst met het oog op de scheiding.

2. Het deel van het te verevenen levenslange ouderdomspensioen van de gewezen partner en het bijzonder partnerpensioen, vastgesteld overeenkomstig artikel 8, kunnen, in geval van beëindiging van het huwelijk en geregistreerd partnerschap, worden omgezet in een eigen recht op levenslang ouderdomspensioen voor de gewezen partner, mits wordt voldaan aan het navolgende:
  - a. de omzetting wordt door beide partijen overeengekomen bij huwelijkse voorwaarden of bij een schriftelijke overeenkomst met het oog op de scheiding;
  - b. binnen twee jaar na de scheidingsdatum is hiervan mededeling gedaan aan het fonds door middel van het daarvoor bestemde formulier;
  - c. het fonds heeft ingestemd met deze omzetting.De omzetting wordt berekend op basis van algemeen aanvaarde actuariële grondslagen.
3. Verevening als bedoeld in lid 1 of conversie als bedoeld in lid 2 vindt niet plaats indien het pensioen of de pensioenaanspraak minder bedraagt dan het bedrag als bedoeld in artikel 66, lid 1 van de Pensioenwet.
4. Het fonds heeft het recht om niet in te stemmen met de beoogde omzetting als bedoeld in lid 2 van dit artikel, indien de omzetting die wordt overeengekomen voor het fonds verzekeringstechnisch nadelig is.
5. De kosten van verevening of omzetting zal het fonds in gelijke delen aan beide partijen in rekening brengen.

Artikel 10   Het wezenpensioen

1. Het wezenpensioen gaat in op de eerste van de maand waarin de (gewezen) deelnemer is komen te overlijden, en wordt uitgekeerd tot en met de maand waarin het kind ophoudt rechthebbende te zijn dan wel eerder komt te overlijden. In afwijking hiervan gaat het wezenpensioen ten aanzien van het kind, dat geboren wordt binnen 307 dagen na het overlijden van de deelnemer eerst in op de eerste dag van de kalendermaand, waarin het kind wordt geboren.
2. Bij overlijden van een deelnemer bedraagt het jaarlijks wezenpensioen voor elk daarvoor in aanmerking komend kind 14% van het jaarlijks ouderdomspensioen waarop de deelnemer recht zou hebben gehad indien hij tot de pensioenrichtdatum ouderdomspensioen zou hebben opgebouwd. Voor de berekening van het ouderdomspensioen vanaf de overlijdensdatum wordt uitgegaan van de laatstelijk voor het overlijden vastgestelde pensioengrondslag.
3. Bij overlijden van de gewezen deelnemer bedraagt het jaarlijks wezenpensioen 14% van het ouderdomspensioen dat was opgebouwd op het moment van beëindiging van de dienstbetrekking.
4. Het wezenpensioen wordt verdubbeld vanaf de eerste dag van de maand waarin het kind volledig ouderloos is geworden. In dit verband wordt onder ouder verstaan de ouder die in familierechtelijke betrekking heeft gestaan tot het kind.
5. Het wezenpensioen van minderjarige kinderen wordt uitgekeerd aan de wettelijke vertegenwoordiger.

Artikel 11   Keuzemogelijkheden

1. Verschuiving van de pensioeningangsdatum

- a. De (gewezen) deelnemer kan er voor kiezen zijn ouderdomspensioen eerder of later dan de pensioenrichtdatum (gedeeltelijk) te laten gaan, echter niet eerder dan vijf jaar voor de eerste dag van de maand waarin de AOW ingaat en niet later dan vijf jaar na de eerste dag van de maand waarin de AOW ingaat.
- b. Vervroeging kan plaatsvinden over een periode bepaald in hele maanden nauwkeurig, teruggerekend vanaf de pensioenrichtdatum.
- c. Bij vervroeging van de datum waarop het pensioen ingaat blijft het bij het ouderdomspensioen behorende partner- en/of wezenpensioen ongewijzigd.
- d. Uitstel kan plaatsvinden over een periode bepaald in hele maanden, gerekend vanaf de pensioenrichtdatum.
- e. Na het bereiken van de pensioenrichtdatum vindt tijdens de uitstelperiode geen verdere opbouw van pensioenen plaats. Het levenslang partner- en wezenpensioen blijft in stand op basis van de pensioengrondslag die gold bij het bereiken van de pensioenrichtdatum.
- f. Als gevolg van fiscale bepalingen zijn er maxima gesteld aan de pensioenen die verkregen kunnen worden. Wanneer (verder) uitstel van de datum waarop het pensioen ingaat pensioenen oplevert die hoger zijn dan de maxima zoals omschreven in artikel 13 is (verder) uitstel niet mogelijk. Het ouderdomspensioen zal dus ingaan zodra dit maximum wordt bereikt.

2. Deeltijdpensionering

- a. De deelnemer heeft de mogelijkheid zijn pensioen op de pensioendatum gedeeltelijk in te laten gaan. Voor het resterende gedeelte blijft hij tot de pensioenrichtdatum deelnemer en bouwt hij pensioen op. Dit heet deeltijdpensionering.
- b. De deelnemer kan meerdere keren gebruik maken van het recht op deeltijdpensionering.
- c. De datum waarop volledig met pensioen wordt gegaan kan zelf worden gekozen. Dit kan echter niet later dan vijf jaar na de eerste dag van de maand waarin de AOW ingaat.

3. Uitrui van partnerpensioen naar ouderdomspensioen of omgekeerd

- a. De (gewezen) deelnemer kan het partnerpensioen geheel of gedeeltelijk op de pensioendatum uitruilen om het ouderdomspensioen te verhogen. De (gewezen) deelnemer met een partner heeft daarvoor de instemming nodig van de partner.
- b. De (gewezen) deelnemer kan een gedeelte van het ouderdomspensioen bij tussentijdse beëindiging van het deelnemerschap en op de pensioendatum uitruilen om het partnerpensioen te verhogen. Bij het herschikken van ouderdomspensioen ten behoeve van een hoger partnerpensioen geldt dat door de herschikking het partnerpensioen niet meer mag gaan bedragen dan 70% van het ouderdomspensioen.
- c. Er is geen uitruil mogelijk van het bijzonder partnerpensioen en verevend ouderdomspensioen waarop een gewezen partner recht heeft behouden.
- d. Bij uitruil van partnerpensioen naar extra ouderdomspensioen of omgekeerd wijzigt het wezenpensioen niet.
- e. Uitrui kan niet plaatsvinden als het bedrag van de uit te ruilen pensioensoort lager is dan de grens waarbij afkoop van kleine pensioenen aan de orde is.

4. Omzetten ouderdomspensioen in AOW-overbruggingspensioen

Indien de (gewezen) deelnemer eerder met (deeltijd)pensioen gaat dan op de pensioenrichtdatum en hij op dat moment nog geen uitkering krachtens de AOW ontvangt, heeft de (gewezen) deelnemer de mogelijkheid om een deel van het ouderdomspensioen om te zetten in een AOW-overbruggingspensioen. Dit laatste pensioen is bedoeld om de AOW te overbruggen in de periode van de vervroegde pensioendatum tot de ingangsdatum van de AOW.

5. Variatie in de hoogte van het ouderdomspensioen

- a. De (gewezen) deelnemer heeft de keuze om vanaf de pensioendatum eerst een periode (maximaal 10 jaar) een hoog pensioen te ontvangen en daarna een laag of juist eerst een periode (maximaal 10 jaren) een laag pensioen te ontvangen en daarna een hoog.
- b. De eerste periode wordt bepaald in hele maanden, gerekend vanaf de gekozen pensioendatum.
- c. Het lage pensioen mag niet lager zijn dan 75% van het hoge pensioen.
- d. De onder a bedoelde keuze heeft geen invloed op de hoogte van het eventueel meeverzekerde partner- en wezenpensioen.

6. Algemene bepalingen over keuzemogelijkheden

- a. De vaststelling van het pensioen op basis van één of meer van de genoemde keuzemogelijkheden vindt plaats conform door het bestuur vastgestelde rekenregels welke zijn vastgelegd in Bijlage C van dit reglement. Uitgangspunt voor de rekenregels is de collectieve actuariële gelijkwaardigheid. Het bestuur houdt zich het recht voor de rekenregels periodiek te herzien.
- b. Indien sprake is van een conform artikel 9 vastgesteld recht op uitbetaling van een te verevenen pensioen ten behoeve van een gewezen echtgenoot of gewezen geregistreerde partner, is
  - het eerder ingaan van het ouderdomspensioen van de (gewezen) deelnemer als bedoeld in het eerste en tweede lid, en
  - het variëren in de hoogte van de uitkering van het ouderdomspensioen van de (gewezen) deelnemer als bedoeld in lid 5; van overeenkomstige toepassing op het recht op uitbetaling van een te verevenen Pensioen ten behoeve van een gewezen echtgenoot of gewezen geregistreerde Partner.
- c. De pensioenkeuzes moeten ten minste 3 maanden vóór de gewenste pensioendatum bekend worden gemaakt aan de pensioenuitvoerder. Eenmaal gemaakte keuzes kunnen vanaf de pensioendatum niet meer ongedaan worden gemaakt.
- d. Indien zich combinaties van mogelijkheden als bedoeld in de leden 1, 2, 3, 4 en 5 voordoen, wordt de volgende volgorde in acht genomen:
  - verschuiving van de pensioendatum;
  - deeltijdpensionering;
  - ruil van partnerpensioen naar ouderdomspensioen en omgekeerd;
  - ruil van ouderdomspensioen in AOW-overbruggingspensioen; en
  - variatie in de hoogte van het ouderdomspensioen.

7. Vervroegen en uitstellen ouderdomspensioen bij arbeidsongeschiktheid

De (gedeeltelijk) arbeidsongeschikte deelnemer heeft geen recht op vervroeging of uitstel van de datum waarop het pensioen ingaat voor het gedeelte waarop hij op de gewenste pensioendatum vrijstelling van premiebetaling geniet op grond van artikel 15.

8. Kosten keuzemogelijkheden

Een (gewezen) deelnemer heeft het recht kosteloos eenmaal van elke keuzemogelijkheid gebruik te maken. Indien een (gewezen) deelnemer voor een tweede maal gebruik maakt van een keuzemogelijkheid of een wijziging wenst op een eenmaal gemaakte keuze, worden de kosten hiervan door het fonds bij de (gewezen) deelnemer in rekening gebracht. Met het gebruik maken van een keuzemogelijkheid wordt gelijkgesteld het verzoek aan het fonds om een (extra) berekening te maken ter bepaling van het al of niet laten toepassen van die keuzemogelijkheid.

Artikel 12 De pensioenuitkering

1. Alle pensioenen die uit dit pensioenreglement voortvloeien, worden uitgekeerd in maandelijkse termijnen aan het einde van iedere kalendermaand.
2. Indien het opgebouwde ouderdomspensioen op de pensioendatum tot een uitkering zal leiden die het in lid 9 omschreven bedrag niet te boven gaat, heeft het fonds het recht om het ouderdomspensioen op zijn vroegst twee jaar na einde van de deelneming af te kopen. Voor deze afkoop is geen toestemming van de gewezen deelnemer vereist. Indien het fonds tot afkoop overgaat, zal de gewezen deelnemer daarover worden geïnformeerd en zal de afkoop binnen 6 maanden na afloop van de periode van twee jaar plaatsvinden.
3. Indien de pensioendatum ligt voor het verstrijken van de in het tweede lid genoemde termijn van twee jaar, heeft het fonds het recht om het ouderdomspensioen zonder toestemming van de gepensioneerde af te kopen op de pensioendatum als de uitkering het in lid 9 omschreven bedrag niet te boven gaat.
4. Indien het in lid 2 en lid 3 bepaalde toepassing vindt ten aanzien van ouderdomspensioen, worden de aanspraken op partnerpensioen en wezenpensioen eveneens afgekocht ten gunste van de gewezen deelnemer respectievelijk gepensioneerde.
5. Afkoop zal niet plaatsvinden indien de gewezen deelnemer binnen twee jaar na einde van de deelneming een procedure tot waardeoverdracht is gestart.
6. Na de vervanging van de premievrije aanspraak door een uitkering ineens, kan door betrokkenen tegenover het fonds geen enkel recht worden ontleend aan de periode van deelneming waarop de premievrije aanspraak betrekking had en wordt bij een hernieuwde deelneming met die periode geen rekening meer gehouden.
7. Indien het partnerpensioen bij ingang kleiner is dan het in lid 9 bedoelde bedrag, wordt het partnerpensioen binnen zes maanden na ingang daarvan afgekocht ten gunste van de rechthebbende hierop. De rechthebbende wordt door het bestuur geïnformeerd over de voorgenomen afkoop.
8. Indien het bijzonder partnerpensioen bij vaststelling hiervan kleiner is dan het in lid 9 bedoelde bedrag, wordt het bijzonder partnerpensioen binnen zes maanden na de melding van de scheiding afgekocht ten gunste van de rechthebbende hierop. De rechthebbende wordt door het bestuur geïnformeerd over de voorgekomen afkoop.
9. Het in lid 2, 3, 7 en 8 bedoelde bedrag staat vermeld in artikel 66, eerste lid, Pensioenwet en wordt bij ministeriële regeling jaarlijks op 1 januari herzien.

10. De uitkering ineens als bedoeld in lid 2, 3, 7 en 8 wordt berekend naar door het bestuur, gehoord de actuaaris, vastgestelde grondslagen. Bij deze berekening wordt gebruik gemaakt van afkoopfactoren die voor alle deelnemers en gewezen deelnemers hetzelfde zijn en waarbij sprake is van collectieve actuariële gelijkwaardigheid. De afkoopfactoren zijn vermeld in Bijlage C bij dit reglement.

Artikel 13   Fiscale maximering

1. Een AOW-overbruggingspensioen (zoals omschreven in artikel 11, lid 4) is maximaal gelijk aan twee keer het AOW-bedrag voor een gehuwde, inclusief vakantie-uitkering.
2. De pensioengrondslag voor dit maximum is het laatste jaarsalaris van de deelnemer vermindert met een franchise die volgens de Wet op de loonbelasting 1964 minimaal in aanmerking moet worden genomen als franchisebedrag bij de vaststelling van een pensioengrondslag. Dit franchisebedrag is gelijk aan 10/7 maal het enkelvoudige AOW-pensioen voor een gehuwde, vermeerderd met de vakantie-uitkering, dat geldt op 1 januari van het jaar van vaststelling van de pensioengrondslag.
3. Overschrijding van dit maximum door oorzaken zoals omschreven in artikel 18d van de Wet op de loonbelasting 1964, blijven buiten beschouwing.
4. Als een (gewezen) deelnemer gedurende het deelnemerschap parttime heeft gewerkt, wordt:
  - a. de laatste pensioengrondslag op fulltimebasis vastgesteld;
  - b. deze pensioengrondslag vermenigvuldigd met het parttimepercentage. Bij wisselende parttimepercentages gedurende het deelnemerschap wordt het gewogen gemiddelde parttimepercentage genomen.

Artikel 14   Premie

1. Het pensioenfonds stelt jaarlijks de kostendeekkende premie vast op grond van het premiebeleid zoals geformuleerd in de actuariële en bedrijfstechnische nota.
2. De jaarlijks af te dragen premie bedraagt een percentage van het pensioengevend salaris minus de franchise als genoemd in artikel 5 en wordt vastgelegd in Bijlage D van dit reglement.
3. De aangesloten onderneming betaalt de premie aan het pensioenfonds. De aangesloten onderneming kan de premie geheel of gedeeltelijk verhalen op het salaris van de deelnemer op grond van de afspraken die hierover gelden tussen CAO-partijen in de Schoen-, Leder- en Lederwarenindustrie. De door CAO-partijen overeengekomen premieverdeling tussen werkgever en werknemer is vastgelegd in Bijlage D bij dit reglement.
4. De premie is verschuldigd van het begin van de deelneming tot en met de dag waarop de deelneming eindigt.
5. Er is geen premie verschuldigd over de periode dat de deelnemer recht heeft op een premievrije voortzetting van de deelneming.
6. Voor de deelnemer die gebruik maakt van een regeling voor ouderschapsverlof is een premie verschuldigd alsof er geen sprake is van ouderschapsverlof.

7. Indien de aangesloten onderneming de premie niet aan het fonds heeft afgedragen, wordt voor de vaststelling van de pensioenaanspraken van de deelnemer en zijn nagelaten betrekkingen de premie geacht te zijn betaald aan het fonds, tenzij:
  - a. het premie betreft die verschuldigd is over de in artikel 64, lid 1, onder c, van de Werkloosheidswet bedoelde periode;
  - b. er sprake is van boze opzet bij werkgever en werknemer. Hiervan is in ieder geval sprake indien het premie betreft die verschuldigd is door een werkgever, die welbewust de premie niet heeft betaald én gebleken is dat de werknemer daarmee heeft ingestemd;
  - c. om een andere reden niet van het fonds kan worden verwacht dat het pensioenaanspraken aan de deelnemer of zijn nagelaten betrekkingen toekent.
8. De wijze van premiebetaling is geregeld in het uitvoeringsreglement.

Artikel 15   Vrijstelling van premiebetaling in geval van arbeidsongeschiktheid

1. Voor een deelnemer die vóór 1 januari 2004 (gedeeltelijk) arbeidsongeschikt is geworden, wordt na de wachttijd bedoeld in artikel 19 van de Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering, vrijstelling van de verplichting tot premiebetaling verleend op basis van onderstaande tabel.

Mate van arbeidsongeschiktheid	Percentage vrijstelling
65 - 100%	100
45 - 65%	50
25 - 45%	25
0 - 25%	0

De premie wordt berekend over de pensioengrondslag die gold onmiddellijk voor het intreden van de (gedeeltelijke) arbeidsongeschiktheid.

2. Voor een deelnemer die na 31 december 2003 (gedeeltelijk) arbeids(on)geschikt is geworden, wordt na de wachttijd bedoeld in artikel 3.1 van de Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen (WIA), vrijstelling van de verplichting tot premiebetaling verleend op basis van onderstaande tabel.

Arbeitsongeschiktheidspercentage	Percentage vrijstelling
65 - 100%	100
45 - 65%	50
35 - 45%	25
0 - 35%	0

Het arbeidsongeschiktheidspercentage wordt vastgesteld door het orgaan dat belast is met de uitvoering van de WIA dan wel afgeleid van door dit uitvoeringsorgaan vastgestelde gegevens.

De premie wordt berekend over de pensioengrondslag die gold onmiddellijk voor het intreden van de (gedeeltelijke) arbeids(on)geschiktheid.

3. Om de toepassing van het eerste en tweede lid te verkrijgen, dient de deelnemer binnen één jaar na toekenning van de uitkering ingevolge de WAO dan wel WIA een verzoek in te dienen bij het fonds.

4. Als de deelnemer na het ontstaan van de arbeidsongeschiktheid in loondienst is blijven werken bij een aangesloten onderneming, zal de premievrijstelling bij wijziging van de mate van arbeidsongeschiktheid opnieuw worden bepaald aan de hand van de in lid 1 of 2 van dit artikel opgenomen tabel.
5. Als de dienstbetrekking van de deelnemer na het ontstaan van de arbeidsongeschiktheid is beëindigd, dan leidt vermeerdering van de arbeidsongeschiktheid niet tot een hogere premievrijstelling.
Een vermindering van de mate van arbeidsongeschiktheid leidt tot verlaging van de premievrijstelling. Deze verlaging zal worden bepaald aan de hand van de in leden 1 en 2 van dit artikel opgenomen tabellen.
6. Geen vrijstelling in de zin van het eerste en tweede lid wordt verleend indien:
  - a. de deelnemer bij de laatste aanvang van het deelnemerschap arbeidsongeschikt was;
  - b. de deelnemer in de drie jaren voorafgaand aan de dag waarop hij laatstelijk arbeidsongeschikt is geworden, niet ten minste één jaar arbeid in loondienst heeft verricht;
  - c. de ondertekende aanvraag niet tijdig is ingediend.Het bepaalde in sub a is niet van toepassing als een verhoging van de mate van arbeidsongeschiktheid plaatsvindt later dan drie jaar nadat de deelneming laatstelijk aanving. Alsdan wordt premievrije deelneming verleend gerelateerd aan de verhoging van de mate van arbeidsongeschiktheid.
7. De toepassing van het eerste en tweede lid eindigt:
  - a. op de eerste dag van de maand waarin de AOW in gaat of bij eerder overlijden;
  - b. zodra voor de werknemer volledig of voor het vrijgestelde deel een andere pensioenvoorziening gaat gelden, tenzij het betreft een pensioenvoorziening van de Stichting Pensioenfonds Werk en (re)Integratie. Alsdan wordt de aanspraak over een periode waarin de deelnemer tevens deelnemer is in de Stichting Pensioenfonds Werk en (re)Integratie, verminderd met de aanspraak die de deelnemer in die periode tegenover de genoemde Stichting verkrijgt.

Artikel 16   Beëindiging van het deelnemerschap anders dan door overlijden

1. Ingeval een deelnemer het deelnemerschap vóór de pensioendatum beëindigt, anders dan door overlijden, behoudt hij premievrije rechten op levenslang ouderdomspensioen, partnerpensioen en wezenpensioen. De hoogte van de premievrije rechten wordt bepaald door de rechten die de deelnemer tot de datum van de beëindiging van het deelnemerschap heeft verworven.
2. Als de betrokkene na de beëindiging van het deelnemerschap als bedoeld in het voorgaande lid binnen drie maanden de wens daartoe te kennen heeft gegeven, kan het bestuur hem in de daarvoor naar zijn oordeel in aanmerking komende gevallen toestaan de deelneming gedurende ten hoogste drie jaren voor eigen rekening voort te zetten. Aan een zodanige voortzetting kunnen voorwaarden verbonden worden. Het bepaalde in het fiscale Besluit van 27-04-2012, nr. BLKB2012/157M is hierop van overeenkomstige toepassing.

Artikel 17   Waardeoverdracht

1. Bij verandering van dienstverband is de pensioenuitvoerder van de oude werkgever verplicht mee te werken om de opgebouwde pensioenaanspraken van de gewezen deelnemer, met uitzondering van de aanspraak op bijzonder partnerpensioen, over te dragen naar de pensioenuitvoerder van de nieuwe werkgever. Ook in het geval er geen sprake is van een verandering van dienstverband, maar wel van een verandering van pensioenuitvoerder is de oude pensioenuitvoerder verplicht mee te werken om de opgebouwde pensioenaanspraken van de gewezen deelnemer over te dragen naar de nieuwe pensioenuitvoerder. De hiervoor genoemde plicht tot waardeoverdracht is van toepassing bij een individuele waardeoverdracht. De artikelen 71, 72, 73, 74, 76, 77, 79, 85, 86 en 91 van de Pensioenwet zijn van overeenkomstige toepassing.
2. De gewezen deelnemer dient de waardeoverdracht na aanvang van de deelneming in de pensioenregeling van de nieuwe pensioenuitvoerder aan te vragen bij laatstgenoemde.
3. Voor de bepaling van de overdrachtswaarde, de extra pensioenaanspraken uit waardeoverdracht en dergelijke worden de vastgestelde wettelijke reken- en procedureregels als genoemd in Hoofdstuk 6 van het Besluit uitvoering Pensioenwet en Wet verplichte beroepspensioenregeling en paragraaf 2 van de Regeling Pensioenwet en Wet verplichte beroepspensioenregeling door het fonds steeds in acht genomen.
4. Bij liquidatie van het fonds is de plicht tot collectieve waardeoverdracht als genoemd in artikel 84 van de Pensioenwet van toepassing.
5. Bij een verzoek om inkomende of uitgaande waardeoverdracht die niet onder de plicht tot waardeoverdracht van het eerste lid of derde lid valt, is het fonds bevoegd mee te werken aan de waardeoverdracht. Het fonds is bevoegd een opslag wegens dekkingsgraad te vragen. De verdere afhandeling van de bevoegdheid tot waardeoverdracht vindt plaats volgens de artikelen 75, 78, 83, 87, 88, 90 en 92 van de Pensioenwet.
6. Na overdracht van de waarde van de opgebouwde aanspraken, kan door de betrokkene tegenover het fonds geen enkel recht meer worden ontleend aan de periode van deelneming waarop de opgebouwde pensioenaanspraken betrekking had en wordt bij hernieuwde deelneming met die periode geen rekening gehouden.
7. Indien er waarden naar het fonds worden overgedragen, zullen deze worden aangewend ter verwerving van aanspraken op ouderdoms-, partner-, en wezenpensioen, met inachtneming van de vaste onderlinge verhoudingen tussen deze pensioensoorten zoals bepaald in dit pensioenreglement.

Artikel 18   Toeslagverlening pensioenrechten en pensioenaanspraken

1. Op de pensioenrechten en pensioenaanspraken wordt jaarlijks per 1 januari toeslag verleend met maximaal de procentuele verandering van de consumentenprijsindex voor alle huishoudens (totale bestedingen) van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) op 31 augustus van het laatst verkregen kalenderjaar ten opzichte van 31 augustus van het daaraan voorafgaande kalenderjaar. Het bestuur beslist evenwel jaarlijks in hoeverre pensioenrechten en pensioenaanspraken worden aangepast. Hierbij baseert het bestuur zich op de beleidsdekkingsgraad voorafgaand aan het kalenderjaar waarin de toeslag plaatsvindt. Voor deze voorwaardelijke toeslagverlening is geen bestemmingsreserve gevormd en wordt geen premie betaald. De toeslagverlening wordt uit beleggingsrendement gefinancierd. Er is geen recht op toeslagverlening.

2. Het fonds verleent alleen een toeslag indien
  - de beleidsdekkingsgraad hoger is dan 110%;
  - en de verleende toeslag naar verwachting ook in de toekomst mogelijk is.
3. Op de premievrije aanspraken wordt dezelfde toeslag verleend als op de pensioenrechten.

Artikel 19 Verlaging van pensioenaanspraken en pensioenrechten

1. Het pensioenfonds kan verworven pensioenaanspraken en pensioenrechten uitsluitend verlagen als:
  - a. het pensioenfonds gezien de beleidsdekkingsgraad niet voldoet aan de bij of krachtens artikel 131 Pensioenwet gestelde eisen ten aanzien van het minimaal vereist eigen vermogen of de bij of krachtens artikel 132 gestelde eisen ten aanzien van het vereist eigen vermogen;
  - b. het pensioenfonds niet in staat is binnen een redelijke termijn te voldoen aan artikel 131 of 132 Pensioenwet zonder dat de belangen van (gewezen) deelnemers, pensioengerechtigden, andere aanspraakgerechtigden of de werkgever onevenredig worden geschaad, en
  - c. alle overige beschikbare sturingsmiddelen, met uitzondering van het beleggingsbeleid, zijn ingezet in het herstelplan, bedoeld in artikel 138 of 139 Pensioenwet.
2. Het pensioenfonds informeert de (gewezen) deelnemers, pensioengerechtigden en werkgevers schriftelijk over het besluit tot verlaging van pensioenaanspraken en pensioenrechten.
3. De verlaging kan niet eerder worden gerealiseerd dan een maand nadat de (gewezen) deelnemers, pensioengerechtigden, werkgevers en de toezichthouder hierover zijn geïnformeerd.

Artikel 20 Compenseren gemiste toeslag of verlaging

1. Het pensioenfonds kan besluiten om een in het verleden gemiste toeslag of een in het verleden doorgevoerde verlaging geheel of gedeeltelijk te compenseren met incidentele toeslagverlening.
2. Het pensioenfonds kan gemiste toeslag of verlaging uitsluitend compenseren als:
  - a. dat geen gevolgen heeft voor de toeslagverlening in de toekomst als bedoeld in artikel 18,
  - b. de beleidsdekkingsgraad het niveau van het vereist eigen vermogen, bedoeld in artikel 132 Pensioenwet behoudt, en
  - c. het in enig jaar ten hoogste een vijfde van het vermogen dat voor deze compensatie beschikbaar is, aanwendt.

Artikel 21 Uitbetaling van pensioen

1. Uitbetalingen vangen aan, zodra het fonds kennis draagt van de feiten, die de uitkering opvorderbaar maken. Indien die kennis uit de administratie van het fonds geput kan worden, geschiedt de uitkering ambtshalve.
2. Een rechtsvordering tegen het fonds tot het doen van een uitkering waarvan het moment van opeisbaarheid ligt voor 1 januari 2002 verjaart 5 jaar nadat deze opeisbaar is geworden. Op 1 januari 2007 nog niet verjaarde pensioentermijnen kunnen niet verjaren bij leven van de pensioengerechtigde. Een pensioentermijn waarover niet is beschikt, vervalt aan het fonds na overlijden van de pensioengerechtigde.

Artikel 22 Informatie

1. Informatieverstrekking algemeen

- a. Het pensioenfonds heeft een website waarop informatie te vinden is over de pensioenregeling en de financiële situatie van het pensioenfonds. Verder heeft het pensioenfonds op de website documenten beschikbaar gesteld zoals het jaarverslag, verklaring beleggingsbeginselen, herstelplan en het pensioenreglement.
- b. De informatie van het pensioenfonds is correct, duidelijk en evenwichtig en wordt tijdig verstrekt of beschikbaar gesteld.
- c. Het pensioenfonds verstrekt de informatie elektronisch of schriftelijk.
- d. Indien het pensioenfonds voornemens is de informatie elektronisch te verstrekken, worden de (gewezen) deelnemer, gewezen partner en pensioengerechtigde hierover schriftelijk geïnformeerd.
- e. Een (gewezen) deelnemer, gewezen partner of pensioengerechtigde die niet instemt met elektronische verstrekking ontvangt de informatie schriftelijk.
- f. Bij het verstrekken van de schriftelijke informatie kan het fonds zich houden aan het laatst hem bekende adres. Blijkt dit adres onjuist te zijn, dan doet het fonds navraag bij de Basisregistratie Personen in de laatst bekende woonplaats. De hiermee gepaard gaande kosten kan het fonds in rekening brengen bij de deelnemer, gewezen deelnemer, pensioengerechtigde of gewezen partner. Deze kosten kunnen niet direct in mindering worden gebracht op de uitkering.
- g. Indien bij elektronische verstrekking het bij het fonds bekende adres voor elektronische verstrekking onjuist blijkt te zijn, verstrekt het fonds de informatie schriftelijk.

2. Informatie aan de deelnemer

- a. De werkgever zorgt ervoor dat het pensioenfonds de deelnemer bij het begin van het deelnemerschap informeert over de inhoud van de pensioenregeling en overige zaken die voor de deelnemer van belang zijn. Van de nadien in de pensioenregeling doorgevoerde wijzigingen wordt de deelnemer ook geïnformeerd.
- b. Het pensioenfonds verstrekt de deelnemer jaarlijks een opgave van de opgebouwde aanspraken en de fiscale waardeaanwinst alsmede informatie over toeslagverlening en vermindering van aanspraken.
- c. Het pensioenfonds verstrekt de deelnemer bij beëindiging van de deelneming een opgave van opgebouwde aanspraken alsmede informatie over toeslagverlening, vermindering van aanspraken en beëindiging van de deelneming. Indien van toepassing wordt informatie verstrekt over het functioneren van het pensioenfonds.

3. Informatie aan de gewezen deelnemer

Het pensioenfonds verstrekt de gewezen deelnemer ten minste een keer in de vijf jaar een opgave van de opgebouwde aanspraken alsmede informatie over toeslagverlening en vermindering van aanspraken. Verder wordt de gewezen deelnemer op de hoogte gesteld van wijzigingen in het toeslagbeleid.

4. Informatie aan de gewezen partner

- a. Het pensioenfonds verstrekt aan degene die gewezen partner wordt een opgave van de opgebouwde aanspraak op bijzonder partnerpensioen alsmede informatie over toeslagverlening en vermindering van aanspraken.
- b. Ten minste één keer in de vijf jaar verstrekt het pensioenfonds aan de gewezen Partner een opgave van het bijzonder partnerpensioen alsmede informatie over toeslagverlening en vermindering van aanspraken.

- c. Het pensioenfonds stelt de gewezen partner op de hoogte van wijzigingen in het toeslagbeleid.

5. Informatie aan de pensioengerechtigde

- a. Het pensioenfonds verstrekt degene die pensioengerechtigde wordt en vervolgens jaarlijks een opgave van zijn pensioenrecht en de opgebouwde aanspraken op nabestaandenpensioen alsmede informatie over toeslagverlening en vermindering van aanspraken en rechten.
- b. Na afloop van elk kalenderjaar ontvangt de pensioengerechtigde een jaaropgave met daarin vermeld de hoogte van de in dat boekjaar uitgekeerde bedragen en de hoogte van de wettelijke inhoudingen van dat boekjaar.
- c. Het pensioenfonds stelt de pensioengerechtigde op de hoogte van wijzigingen in het toeslagbeleid.

6. Informatie bij vertrek naar een andere lidstaat

Het pensioenfonds verstrekt (gewezen) deelnemers en gepensioneerden die zich in een andere lidstaat vestigen informatie over hun pensioenaanspraken en pensioenrechten en over de mogelijkheden die hun op grond van de pensioenregeling worden geboden. De verstrekte informatie is ten minste gelijk aan de informatie die wordt verstrekt aan (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden die in Nederland blijven.

7. Informatie op verzoek

- a. Het pensioenfonds verstrekt de (gewezen) deelnemer, de gewezen partner en de pensioengerechtigde op verzoek:
  - een opgave van zijn opgebouwde aanspraken, te bereiken aanspraken of pensioenrecht. Voor zover het ouderdomspensioen betreft, worden deze gegevens weergegeven op basis van een pessimistisch, een verwacht en een optimistisch scenario;
  - informatie die specifiek voor hem relevant is; en
  - documenten van het Pensioenfonds.
- b. Het fonds is bevoegd kosten in rekening te brengen voor het verstrekken van informatie. Dit geldt niet voor het opvragen van het pensioenreglement, informatie over beleggingen en uitrui van aanspraken.

Artikel 23   Vrijstelling wegens gemoedsbezwaren

Aangesloten ondernemingen en deelnemers, ten aanzien van wie het bestuur de overtuiging heeft verkregen, dat zij gemoedsbezwaren hebben tegen iedere vorm van verzekering, en dat zij noch zichzelf, noch iemand anders, noch hun eigendommen hebben verzekerd, worden op hun verzoek overeenkomstig de regeling, omschreven in bijlage A bij dit reglement, vrijgesteld van de verplichting tot deelneming in de pensioenregeling.

Artikel 24   Bijzondere hardheid

- 1. Indien de toepassing van dit reglement in een bepaald, niet van algemene aard zijnd geval aanleiding zou geven tot bijzondere hardheid, is het bestuur bevoegd daarvan in zoverre af te wijken, dat aansluiting wordt gevonden bij de gedachten, die aan de opzet en het doel van het fonds ten grondslag liggen.

2. Indien de in het voorafgaande lid bedoelde afwijking daaruit zou bestaan, dat het fonds nieuwe of grotere verplichtingen op zich neemt, behoeft het bestuur daartoe het schriftelijk advies van de actuaaris.

Artikel 25   Overgangsbepaling

1. Deze overgangsbepaling geldt voor degenen die op 31 december 2015 (gewezen) deelnemer waren aan de Pensioenregeling 2006 van het pensioenfonds.
2. Het tot en met 31 december 2015 geldende Pensioenreglement 2006 van het pensioenfonds, verder te noemen: "het voorgaande reglement" is met ingang van 1 januari 2016 buiten werking getreden.
3. Voor degene die op 31 december 2015 deelnemer was aan het voorgaande reglement, geldt dat het deelnemerschap aan het voorgaande reglement per 31 december 2015 wordt beëindigd. Alle pensioenaanspraken die tot en met 31 december 2015 zijn opgebouwd krachtens het voorgaande reglement, inclusief eventuele onvoorwaardelijk toegekende aanspraken uit de overgangsregeling extra pensioeninkoop als bedoeld in artikel 31 van Pensioenreglement 2006, worden premievrij gemaakt. Vanaf 1 januari 2016 zal de opbouw van pensioenaanspraken worden voortgezet op basis van dit Pensioenreglement 2016.
4. De in lid 3 bedoelde premievrije pensioenaanspraken, alsmede de premievrije pensioenaanspraken van de gewezen deelnemer die reeds vóór 31 december 2015 zijn deelnemerschap aan het Pensioenreglement 2006 en/of Pensioenreglement 2002 heeft beëindigd, worden aangemerkt als een pensioenaanspraak opgebouwd krachtens dit pensioenreglement. Dit betekent dat op deze pensioenaanspraken de voorwaardelijke toeslagverlening als bedoeld in artikel 18 van dit pensioenreglement van toepassing is, evenals de in dit pensioenreglement genoemde keuzemogelijkheden voor de (gewezen) deelnemer als bedoeld in artikel 11.
5. Voor de in leden 3 en 4 bedoelde premievrije aanspraken op ouderdomspensioen geldt dat deze worden omgerekend naar de pensioenrichtdatum krachtens dit pensioenreglement. Deze omrekening vindt plaats op basis van collectieve actuariële gelijkwaardigheid.
6. Voor arbeidsongeschikte deelnemers aan wie op grond van een voorgaand reglement premievrije pensioenopbouw bij arbeidsongeschiktheid is verleend, gaan de bepalingen uit dit reglement gelden. De pensioengrondslag zoals die voor hen laatstelijk is vastgesteld per 1 januari 2015 blijft van toepassing, met dien verstande dat deze per 1 januari 2016 en vervolgens jaarlijks per 1 januari wordt verhoogd conform artikel 5 lid 12 van dit reglement.
7. De op 31 december 2015 voorwaardelijk opgebouwde pensioenaanspraken in de overgangsregeling extra pensioeninkoop als bedoeld in artikel 31 van Pensioenreglement 2006 worden procentueel ingekocht op basis van de per 31 december 2015 aanwezige VPL-voorziening. Op de aldus verkregen aanspraken zijn de leden 3, 4 en 5 van overeenkomstige toepassing.

Artikel 26   Inwerkingtreding

Dit pensioenreglement 2016 is in werking getreden op 1 januari 2016, is laatstelijk gewijzigd per 1 januari 2018, en vervangt het pensioenreglement 2006 dat is ingegaan per 1 januari 2006 en heeft gegolden tot 31 december 2015 van het fonds.

Artikel 27   Citeertitel

Dit reglement wordt aangehaald als pensioenreglement 2016.

Aldus vastgesteld en goedgekeurd door het bestuur van de Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor de Schoen-, Leder- en Lederwarenindustrie.

BIJLAGE A VOORSCHRIFTEN EN REGELS BIJ VRIJSTELLING WEGENS GEMOEDSBEZWAREN

1. De persoon die gemoedsbezwaren heeft tegen iedere vorm van verzekering, alsmede de rechtspersoon waarbij natuurlijke personen betrokken zijn, die zodanige bezwaren hebben, kan door het bestuur op zijn verzoek worden vrijgesteld van de verplichting tot deelneming aan de pensioenregeling van het fonds.
2. De vrijstelling wordt aangevraagd door het indienen van een door de aanvrager ondertekende verklaring. Deze verklaring houdt ten minste in dat de aanvrager overwegende gemoedsbezwaren heeft tegen elke vorm van verzekering en daarom noch zichzelf, noch iemand anders, noch zijn eigendommen heeft verzekerd. Uit een door de werkgever ingediende verklaring moet voorts blijken of deze ook gemoedsbezwaren heeft tegen de nakoming van de hem als werkgever opgelegde verplichtingen.
3. Als de aanvraag een rechtspersoon betreft, wordt de aanvraag ingediend door het orgaan dat op grond van de wet of op grond van de statuten van de rechtspersoon daartoe bevoegd is. De aanvraag bevat naast hetgeen vereist is op grond van artikel 2 van deze bijlage tevens een verklaring dat de natuurlijke personen die behoren tot het orgaan dat bevoegd is de aanvraag in te dienen, in meerderheid overwegende gemoedsbezwaren hebben.
Bij de aanvraag wordt gevoegd:
  - een gewaarmerkt afschrift van de statuten van de rechtspersoon, en
  - een gewaarmerkt afschrift van de notulen van de vergadering waarin het besluit tot het aanvragen van de vrijstelling is opgenomen.
4. De in de artikelen 2 en 3 van deze bijlage bedoelde verklaring wordt ingediend bij het fonds. Het fonds onderzoekt of deze verklaring overeenkomstig de waarheid is.
5. Als de verklaring naar de mening van het fonds overeenkomstig de waarheid is, verleent het fonds de vrijstelling.
Aan de vrijstelling kunnen voorwaarden worden verbonden die noodzakelijk zijn in verband met de administratie van het fonds.
Aan een werkgever die heeft verklaard geen gemoedsbezwaren te hebben tegen de nakoming van de hem als werkgever opgelegde verplichtingen, kan op die grond een vrijstelling van de hem anders dan in zijn hoedanigheid van werkgever opgelegde verplichtingen niet worden geweigerd.
6. Het fonds reikt een bewijs uit van de verleende vrijstelling.
7. De persoon of rechtspersoon die is vrijgesteld van zijn verplichtingen als werkgever, is verplicht te zorgen dat het hem uitgereikte bewijs van vrijstelling of een afschrift daarvan wordt en blijft opgehangen op een plaats, welke vrij toegankelijk is voor alle in dienst zijnde werknemers en waar deze geregeld plegen te komen, op zodanige wijze, dat van hetgeen op het desbetreffende stuk staat vermeld, gemakkelijk kan worden kennisgenomen.
8. De persoon of de rechtspersoon die is vrijgesteld, betaalt aan het fonds dezelfde bijdragen welke hij verschuldigd zou zijn als hij geen vrijstelling had. De betaling geschiedt in de vorm van spaarbijdragen. De gespaarde bedragen voor de tijdelijke overbruggingsuitkering worden afzonderlijk geadministreerd.
Het voorgaande geldt ook voor de niet vrijgestelde werkgever van de werknemer die wel is vrijgesteld.

9. Een werknemer die niet is vrijgesteld en in dienst is van een werkgever die wel is vrijgesteld, betaalt de door hem verschuldigde bijdragen rechtstreeks aan het fonds. Voor deze werknemer geldt dat hij als deelnemer wordt aangemerkt in de zin van het pensioenreglement.
10. Als een werknemer die niet is vrijgesteld in dienst is van een werkgever die wel is vrijgesteld daartoe aan het fonds een verzoek doet, worden de door de werkgever reeds betaalde spaarbijdragen en door het fonds nog niet uitgekeerde, alsmede de door de werkgever nog verschuldigde spaarbijdragen omgezet in evenredige pensioenaanspraken ten behoeve van die werknemer. De uit de omzetting te verkrijgen pensioenaanspraken zijn gelijksoortig aan die welke de betrokken werknemer reeds aan zijn deelneming in de pensioenregeling ontleent, en waarop zij een aanvulling vormen. De grootte van deze aanvullingen wordt individueel bepaald op actuariële grondslagen.
11. De op grond van artikel 8 betaalde spaarbijdragen worden door of namens het fonds geboekt op een die persoon betreffende spaarrekening.
12. Elke werknemer voor wie bij het fonds een spaarrekening bestaat, ontvangt van het fonds jaarlijks een opgave van de stand van die rekening, zoals zij wordt gevormd door de betaalde bedragen vermeerderd met rente op basis van het gemiddelde netto directe rendement van de beleggingen van het fonds over het boekjaar, dat voorafgaat aan het jaar waarover de (laatste) rentebijdragschrijving plaatsvindt, en verminderd met administratiekosten.
13. De gespaarde bedragen voor de tijdelijke overbruggingsuitkering worden na het bereiken van de in de pensioenregeling opgenomen pensioenleeftijd in gelijke termijnen aan de werknemer uitgekeerd. De uitkeringsperiode is daarbij gelijk aan de periode tot aan de datum de 65-jarige leeftijd wordt bereikt.
14. Het gespaarde bedrag voor de vervangende uitkering van het ouderdoms-, nabestaanden- of wezenpensioen wordt aansluitend aan het bereiken van de in de regeling opgenomen pensioenleeftijd in gelijke termijnen uitgekeerd gedurende ten minste 15 en ten hoogste 25 jaar.
15. Bij het overlijden van de uitkeringsgerechtigde werknemer voordat de uitkeringen zijn ingegaan, worden de spaarbedragen aangewend voor een uitkering aan de in de regeling genoemde nabestaande. De periode waarover voor de nabestaande een uitkering wordt vastgesteld bedraagt ten minste 15 en ten hoogste 25 jaar. Ingeval geen sprake is van een nabestaande, maar wel van één of meer wezen, wordt het gespaarde kapitaal aangewend voor een uitkering aan de wezen. Voor de uitkeringsperiode wordt aangesloten bij de pensioenregeling. Bij afwezigheid van nabestaanden of wezen wordt het gespaarde kapitaal aangewend voor een eenmalige uitkering aan de erfgenamen.
16. Bij overlijden van de werknemer nadat de uitkeringen zijn ingegaan wordt de betaling van de vastgestelde uitkeringen voor de nog resterende periode voortgezet ten behoeve van de in de regeling opgenomen nabestaande. Indien een nabestaande ontbreekt geschiedt de uitkering ten behoeve van de in de regeling vermelde wezen. Bij afwezigheid van nabestaanden of wezen wordt het nog niet tot uitkering gekomen spaarbedrag aangewend voor een eenmalige uitkering aan de erfgenamen.
17. De vrijstelling wordt door het fonds ingetrokken:
  - op verzoek van de persoon of de rechtspersoon aan wie de vrijstelling is verleend;
  - als naar het oordeel van het fonds de gemoedsbezwaren op grond waarvan de vrijstelling is verleend, niet langer geacht kunnen worden te bestaan.
18. De vrijstelling kan door het fonds worden ingetrokken als de betrokkene de bij de vrijstelling gestelde voorwaarden niet of niet behoorlijk naleeft.

19. Als de vrijstelling is verleend aan een rechtspersoon, vervalt de vrijstelling in ieder geval na verloop van vijf jaren na de datum van ingang van de vrijstelling. Met ingang van de datum waarop de vrijstelling is vervallen, kan een hernieuwd verzoek voor vrijstelling worden ingediend. Wordt geen hernieuwd verzoek ingediend of wordt een hernieuwd verzoek door het bestuur afgewezen, dan wordt gehandeld als bij een intrekking per de vervaldatum.
20. Met ingang van het tijdstip, waarop een vrijstelling wordt ingetrokken, herleven alle statutaire en reglementaire verplichtingen jegens het fonds en, indien het een werknemer betreft, ook de toekomstige pensioenrechten. Met betrekking tot de dan achterliggende tijd worden bestaande spaarrekeningen – naar keuze van de voorheen vrijgestelde – in stand gelaten en komen nog voor verdere rentebijschrijving en aftrek wegens administratiekosten in aanmerking, of worden omgezet in evenredige pensioenaanspraken ten behoeve van betrokkene(n), een en ander onverminderd het in artikel 10 gestelde.

BIJLAGE B KLACHTEN- EN GESCHILLENPROCEDURE

Artikel 1 Inleidende bepalingen

1. De in de statuten en het pensioenreglement gebruikte begripsbepalingen worden geacht deel uit te maken van deze regeling.
2. In deze regeling wordt verstaan onder:

de administratie:
de instantie die is belast met de uitvoering van de pensioenregeling;

de belanghebbende:
de persoon die op grond van het pensioenreglement rechten kan ontlenen, of meent te kunnen ontlenen, aan het bepaalde in de statuten en het pensioenreglement, alsmede de bestuurder van een aangesloten onderneming;

klacht:
verklaring van een belanghebbende dat hij door de administratie bij de uitvoering van de regeling niet correct is bejegend;

geschil:
geschil over de uitvoering van het pensioenreglement tussen het fonds en een belanghebbende, waarbij de rechten van een belanghebbende in het geding zijn, niet betrekking hebbende op een besluit van algemene strekking of de uitoefening van een discretionaire bestuursbevoegdheid.

de directeur:
de directeur van de administratie

Artikel 2 Klachtenprocedure

1. Een belanghebbende kan zich schriftelijk tot de directeur wenden met een klacht. De klacht is ontvankelijk indien de klacht is ingediend binnen vier weken nadat het feit waarop de klacht is gericht, zich heeft voorgedaan.
2. Binnen vier weken na ontvangst van de klacht, brengt de directeur zijn oordeel en de naar aanleiding van de klacht al dan niet genomen maatregelen, schriftelijk ter kennis van de belanghebbende.
3. Indien de belanghebbende niet tevreden gesteld is met de reactie van de directeur, kan de belanghebbende zich binnen vier weken na dagtekening van het oordeel van de directeur tot het bestuur wenden.
4. De klacht van de belanghebbende wordt door de voorzitter van werknemerszijde en de voorzitter van werkgeverszijde in behandeling genomen. De voorzitters passen hoor en wederhoor toe.
5. De behandeling van de klacht door de voorzitters kan schriftelijk plaatsvinden.
6. Binnen acht weken na dagtekening van de bij het bestuur ingediende klacht, brengen de voorzitters hun oordeel en de naar aanleiding van de klacht genomen maatregelen ter kennis van de belanghebbende en de administratie.

Artikel 3   Geschillenprocedure

1. Indien een geschil is gerezen in een contact tussen de administratie en een belanghebbende, is de administratie gehouden haar standpunt op verzoek van de belanghebbende gemotiveerd op schrift te stellen, binnen vier weken nadat haar een zodanig schriftelijk verzoek heeft bereikt.
2. Indien de belanghebbende niet wenst te berusten in de op zijn verzoek ontvangen reactie, is hij gerechtigd zich binnen vier weken met een gemotiveerd bezwaarschrift tot het bestuur te richten.
3. Het bestuur stelt een nader onderzoek naar de feiten in, waarbij hoor en wederhoor wordt toegepast, hetzij mondeling, hetzij schriftelijk.
4. Het geschil wordt behandeld in een bestuursvergadering, of wordt, indien het spoedeisend karakter van het geschil dit vergt, in een schriftelijke procedure aan het bestuur voorgelegd. Zo spoedig mogelijk na het onderzoek van de feiten, brengt het bestuur zijn definitieve beslissing ter kennis van de belanghebbende.
5. De belanghebbende kan de klacht of het geschil na het doorlopen van de procedure in het tweede, respectievelijk derde, artikel voorleggen aan de Ombudsman Pensioenen.

BIJLAGE C FACTOREN PENSIOENREGLEMENT 2016

Afkortingen

OP	:	ouderdomspensioen
TOP	:	tijdelijk ouderdomspensioen
PP	:	partnerpensioen

Tabel 1: Hoog-laagconstructie (artikel 11 lid 5, pensioenreglement 2016)
(uitruil van €100 ingegaan OP naar hoog-laagconstructie)

Leeftijd (in jaren)		Aantal jaren hoog									
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
60	Hoog	131,30	129,34	127,45	125,64	123,90	122,23	120,65	119,14	117,70	116,35
	Laag	98,48	97,01	95,59	94,23	92,92	91,67	90,48	89,35	88,28	87,26
61	Hoog	131,24	129,23	127,29	125,43	123,65	121,95	120,33	118,79	117,33	115,95
	Laag	98,43	96,92	95,47	94,07	92,73	91,46	90,25	89,09	88,00	86,97
62	Hoog	131,18	129,11	127,11	125,20	123,38	121,64	119,99	118,42	116,94	115,54
	Laag	98,38	96,83	95,33	93,90	92,53	91,23	89,99	88,82	87,70	86,66
63	Hoog	131,11	128,97	126,93	124,96	123,10	121,32	119,63	118,03	116,53	115,11
	Laag	98,33	96,73	95,19	93,72	92,32	90,99	89,72	88,53	87,39	86,33
64	Hoog	131,04	128,83	126,72	124,71	122,79	120,97	119,25	117,62	116,09	114,65
	Laag	98,28	96,63	95,04	93,53	92,09	90,73	89,44	88,22	87,07	85,99
65	Hoog	130,96	128,68	126,51	124,44	122,47	120,61	118,85	117,19	115,63	114,17
	Laag	98,22	96,51	94,88	93,33	91,85	90,46	89,14	87,89	86,72	85,62
66	Hoog	130,87	128,52	126,28	124,15	122,13	120,22	118,42	116,73	115,14	113,66
	Laag	98,15	96,39	94,71	93,11	91,60	90,16	88,81	87,55	86,36	85,25
67	Hoog	130,78	128,34	126,03	123,83	121,76	119,80	117,97	116,24	114,63	113,13
	Laag	98,08	96,26	94,52	92,88	91,32	89,85	88,47	87,18	85,97	84,85
68	Hoog	130,68	128,16	125,76	123,50	121,37	119,36	117,49	115,73	114,10	112,58
	Laag	98,01	96,12	94,32	92,63	91,03	89,52	88,11	86,80	85,57	84,43
69	Hoog	130,57	127,95	125,48	123,14	120,95	118,90	116,98	115,19	113,53	112,00
	Laag	97,93	95,96	94,11	92,36	90,71	89,17	87,73	86,39	85,15	84,00
70	Hoog	130,45	127,73	125,17	122,76	120,50	118,40	116,44	114,63	112,95	111,40
	Laag	97,84	95,80	93,88	92,07	90,38	88,80	87,33	85,97	84,71	83,55
71	Hoog	130,32	127,49	124,84	122,35	120,03	117,87	115,87	114,03	112,33	110,78
	Laag	97,74	95,62	93,63	91,76	90,02	88,40	86,91	85,52	84,25	83,09
72	Hoog	130,18	127,24	124,48	121,91	119,52	117,31	115,28	113,41	111,70	110,14
	Laag	97,64	95,43	93,36	91,43	89,64	87,99	86,46	85,06	83,77	82,61

De bedragen in bovenstaande tabel hebben betrekking op een hoog-laag-uitkering waarbij de lage uitkering 75% bedraagt van de hoge uitkering. Indien de deelnemer binnen de grenzen van artikel 11 lid 5 van dit reglement een andere verhouding wenst, kunnen de van toepassing zijnde bedragen worden opgevraagd bij het fonds.

Indien tevens voor vervroeging of uitstel is gekozen dan moeten voorafgaand aan de berekening van de hoog-laagconstructie eerst de vervroegings- c.q. uitstelfactoren uit tabel 5 worden toegepast.

Tabel 2: Laag-hoogconstructie (artikel 11 lid 5, pensioenreglement 2016)
(uitruil van € 100 ingegaan OP naar laag-hoogconstructie)

Leeftijd (in jaren)		Aantal jaren laag									
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
60	Hoog	101,17	102,37	103,58	104,82	106,06	107,31	108,56	109,81	111,06	112,30
	Laag	75,88	76,78	77,69	78,61	79,54	80,48	81,42	82,36	83,30	84,22
61	Hoog	101,21	102,44	103,69	104,96	106,24	107,53	108,82	110,11	111,39	112,66
	Laag	75,91	76,83	77,77	78,72	79,68	80,65	81,62	82,58	83,55	84,50
62	Hoog	101,25	102,52	103,81	105,12	106,44	107,77	109,10	110,43	111,75	113,06
	Laag	75,94	76,89	77,86	78,84	79,83	80,83	81,83	82,82	83,81	84,79
63	Hoog	101,29	102,60	103,94	105,29	106,65	108,02	109,40	110,77	112,13	113,48
	Laag	75,97	76,95	77,95	78,97	79,99	81,02	82,05	83,08	84,10	85,11
64	Hoog	101,33	102,69	104,07	105,47	106,88	108,30	109,72	111,13	112,54	113,93
	Laag	76,00	77,02	78,05	79,10	80,16	81,22	82,29	83,35	84,40	85,44
65	Hoog	101,38	102,79	104,22	105,67	107,13	108,59	110,06	111,52	112,97	114,41
	Laag	76,03	77,09	78,16	79,25	80,34	81,45	82,55	83,64	84,73	85,80
66	Hoog	101,43	102,89	104,37	105,88	107,39	108,91	110,43	111,94	113,44	114,92
	Laag	76,07	77,17	78,28	79,41	80,54	81,68	82,82	83,96	85,08	86,19
67	Hoog	101,49	103,00	104,54	106,10	107,68	109,25	110,83	112,39	113,94	115,46
	Laag	76,12	77,25	78,41	79,58	80,76	81,94	83,12	84,29	85,46	86,60
68	Hoog	101,55	103,13	104,73	106,35	107,98	109,62	111,25	112,88	114,48	116,05
	Laag	76,16	77,34	78,55	79,76	80,99	82,22	83,44	84,66	85,86	87,03
69	Hoog	101,61	103,26	104,93	106,62	108,32	110,02	111,71	113,39	115,05	116,66
	Laag	76,21	77,44	78,70	79,96	81,24	82,51	83,79	85,05	86,29	87,50
70	Hoog	101,68	103,40	105,14	106,91	108,68	110,45	112,21	113,95	115,66	117,32
	Laag	76,26	77,55	78,86	80,18	81,51	82,84	84,16	85,46	86,74	87,99
71	Hoog	101,76	103,56	105,38	107,22	109,07	110,91	112,74	114,54	116,31	118,02
	Laag	76,32	77,67	79,04	80,42	81,80	83,18	84,55	85,91	87,23	88,51
72	Hoog	101,85	103,73	105,64	107,56	109,49	111,41	113,31	115,18	117,00	118,75
	Laag	76,39	77,80	79,23	80,67	82,12	83,56	84,98	86,38	87,75	89,07

De bedragen in bovenstaande tabel hebben betrekking op een laag-hoog-uitkering waarbij de lage uitkering 75% bedraagt van de hoge uitkering. Indien de deelnemer binnen de grenzen van artikel 11 lid 5 van dit reglement een andere verhouding wenst, kunnen de van toepassing zijnde bedragen worden opgevraagd bij het fonds. Indien tevens voor vervroeging of uitstel is gekozen dan moeten voorafgaand aan de berekening van de laag-hoogconstructie eerst de vervroegings- c.q. uitstelfactoren uit tabel 5 worden toegepast.

Tabel 3: Uitrustfactor partnerpensioen in verhoogd ouderdompensioen (artikel 11 lid 3, pensioenreglement 2016)

Er kan gekozen worden voor omzetting van (een deel van) het partnerpensioenpensioen in een verhoogd ouderdompensioen. Het levenslange ouderdompensioen dat dan kan worden ingekocht indien € 100 latent partnerpensioen wordt omgezet, is opgenomen in onderstaande tabel.

Leeftijd	Ingaand OP
60	23,85
61	24,79
62	25,77
63	26,79
64	27,85
65	28,96
66	30,10
67	31,29
68	32,53
69	33,82
70	35,15
71	36,54
72	37,98

Tabel 4: Uitrustfactor ouderdomspensioen in latent partnerpensioen (artikel 11 lid 3, pensioenreglement 2016)

Er kan gekozen worden een deel van het ouderdomspensioen om te zetten in een latent partnerpensioen.

Het latent partnerpensioen dat kan worden ingekocht indien € 100 direct ingaand ouderdomspensioen wordt omgezet, is opgenomen in onderstaande tabel.

Leeftijd	Latent PP
60	419,37
61	403,46
62	388,08
63	373,28
64	359,06
65	345,34
66	332,21
67	319,63
68	307,41
69	295,71
70	284,50
71	273,64
72	263,28

Het latent partnerpensioen dat kan worden ingekocht bij omzetting van € 100 ouderdomspensioen ingaande op leeftijd 67, is opgenomen in onderstaande tabel.

Leeftijd	Latent PP	Leeftijd	Latent PP	Leeftijd	Latent PP
20	322,81	36	286,08	52	265,27
21	320,39	37	283,96	53	265,68
22	318,03	38	281,91	54	266,43
23	315,60	39	279,91	55	267,51
24	313,30	40	278,02	56	269,04
25	310,99	41	276,19	57	270,92
26	308,68	42	274,46	58	273,32
27	306,38	43	272,83	59	276,23
28	303,99	44	271,32	60	279,52
29	301,67	45	269,93	61	283,42
30	299,38	46	268,63	62	287,81
31	297,07	47	267,48	63	292,76
32	294,82	48	266,58	64	298,37
33	292,59	49	265,88	65	304,62
34	290,36	50	265,40	66	311,66
35	288,20	51	265,17	67	319,63

Tabel 5: Vervroegings- en uitstelfactoren (artikel 11 lid 1, pensioenreglement 2016) ¹

Leeftijd	OP
60	68,45
61	71,99
62	75,80
63	79,91
64	84,35
65	89,16
66	94,36
67	100,00
68	106,23
69	113,20
70	121,05
71	129,89
72	139,89

Tabel 6: Afkoop (artikel 12 lid 2, pensioenreglement 2016)
(afkoopbedrag per € 100 pensioen)

Leeftijd	OP67	Latent PP	Ingegaan OP	Ingegaan PP
20	644,54	199,66	3.895,50	3.948,08
21	659,44	205,82	3.870,47	3.924,53
22	674,63	212,13	3.844,72	3.900,29
23	690,11	218,67	3.818,17	3.875,30
24	705,90	225,31	3.790,90	3.849,56
25	721,99	232,16	3.762,82	3.823,02
26	738,38	239,21	3.733,90	3.795,73
27	755,07	246,45	3.704,13	3.767,61
28	772,05	253,97	3.673,40	3.738,67
29	789,34	261,66	3.641,81	3.708,86
30	806,93	269,53	3.609,32	3.678,21
31	824,80	277,65	3.575,84	3.646,62
32	842,99	285,93	3.541,42	3.614,11
33	861,47	294,43	3.506,01	3.580,61
34	880,23	303,15	3.469,56	3.546,21
35	899,28	312,03	3.432,11	3.510,87
36	918,61	321,11	3.393,61	3.474,51
37	938,20	330,40	3.354,01	3.437,15
38	958,04	339,84	3.313,34	3.398,77
39	978,13	349,44	3.271,58	3.359,34
40	998,47	359,13	3.228,76	3.318,85

¹ Deze factoren kunnen ook toegepast worden voor gedeeltelijke vervroeging of uitstel.

Leeftijd	OP67	Latent PP	Ingegaan OP	Ingegaan PP
41	1.019,04	368,96	3.184,81	3.277,34
42	1.039,82	378,87	3.139,76	3.234,83
43	1.060,80	388,81	3.093,62	3.191,22
44	1.081,95	398,78	3.046,39	3.146,48
45	1.103,27	408,73	2.998,07	3.100,78
46	1.124,71	418,68	2.948,61	3.053,95
47	1.146,27	428,55	2.898,09	3.006,21
48	1.168,08	438,17	2.846,62	2.957,46
49	1.190,24	447,66	2.794,07	2.907,56
50	1.212,79	456,97	2.740,46	2.856,56
51	1.235,78	466,02	2.685,82	2.804,48
52	1.259,29	474,72	2.630,26	2.751,46
53	1.283,39	483,05	2.573,73	2.697,41
54	1.308,15	491,00	2.516,23	2.642,23
55	1.333,63	498,54	2.457,75	2.586,02
56	1.359,94	505,48	2.398,48	2.528,78
57	1.386,99	511,95	2.338,25	2.470,49
58	1.415,01	517,72	2.277,28	2.411,16
59	1.444,01	522,77	2.215,57	2.351,01
60	1.473,73	527,24	2.152,93	2.289,74
61	1.504,32	530,77	2.089,75	2.227,77
62	1.535,51	533,51	2.025,84	2.164,99
63	1.567,26	535,35	1.961,29	2.101,09
64	1.599,57	536,11	1.896,27	2.036,30
65	1.632,24	535,82	1.830,75	1.970,74
66	1.665,27	534,33	1.764,88	1.904,43
67	1.698,77	531,48	1.698,77	1.837,46
68		530,98	1.632,27	1.769,68
69		529,49	1.565,76	1.701,65
70		527,00	1.499,30	1.633,26
71		523,59	1.432,78	1.564,37
72		519,09	1.366,69	1.495,50
73		513,50	1.301,00	1.426,26
74		506,77	1.235,82	1.357,17
75		498,97	1.171,34	1.288,25
76		489,85	1.107,78	1.219,80
77		479,44	1.045,40	1.151,96
78		467,68	984,44	1.085,17
79		454,55	925,14	1.019,53
80		440,42	867,25	955,03
81		425,18	811,29	892,57
82		408,56	757,79	832,25
83		391,25	706,08	774,00
84		373,30	656,77	718,23
85		354,93	609,72	664,69

Leeftijd	OP67	Latent PP	Ingegaan OP	Ingegaan PP
86		336,34	564,98	613,93
87		317,38	523,10	566,42
88		298,26	483,86	522,17
89		279,11	447,53	480,41
90		260,53	413,76	441,74
91		242,32	382,98	406,84
92		224,78	354,18	374,06
93		208,05	327,82	344,12
94		192,59	303,72	316,86
95		177,67	281,77	292,15
96		163,72	261,93	269,86
97		150,78	244,03	249,92
98		138,87	227,95	232,10
99		127,95	213,58	216,24
100		118,02	200,84	202,27

Leeftijd	Ingegaan WzP met doorstudeerkans van 75%
0	2.119,66
1	2.052,04
2	1.982,93
3	1.912,33
4	1.840,21
5	1.766,56
6	1.691,40
7	1.614,75
8	1.536,52
9	1.456,59
10	1.374,96
11	1.291,64
12	1.206,67
13	1.120,04
14	1.031,78
15	941,92
16	850,55
17	757,78
18	663,63
19	593,12
20	521,39
21	448,58
22	374,87
23	300,46
24	225,52
25	150,32
26	75,10

Tabel 7: Omzetten uitgesteld levenslang ouderdomspensioen met pensioenleeftijd 67 in direct ingaand tijdelijk pensioen tot AOW-leeftijd (artikel 11 lid 4, pensioenreglement 2016)

(Uitruil van € 100 latent OP in ingegaan TOP tot AOW-leeftijd)

Leeftijd	Tot 66 en 0 maanden	Tot 66 en 4 maanden	Tot 66 en 8 maanden	Tot 67 en 0 maanden	Tot 67 en 3 maanden
60 jaar en 0 maanden	251,25	238,55	227,15	216,98	209,90
60 jaar en 1 maand	255,09	242,06	230,30	219,84	212,61
60 jaar en 2 maanden	259,04	245,65	233,55	222,77	215,39
60 jaar en 3 maanden	263,12	249,35	236,91	225,78	218,22
60 jaar en 4 maanden	267,32	253,14	240,35	228,87	221,09
60 jaar en 5 maanden	271,65	257,00	243,88	232,05	224,04
60 jaar en 6 maanden	276,12	260,98	247,51	235,31	227,07
60 jaar en 7 maanden	280,77	265,08	251,22	238,70	230,18
60 jaar en 8 maanden	285,56	269,31	255,04	242,17	233,37
60 jaar en 9 maanden	290,49	273,67	258,93	245,72	236,65
60 jaar en 10 maanden	295,58	278,17	262,94	249,37	240,05
60 jaar en 11 maanden	300,84	282,86	267,07	253,12	243,54
61 jaar en 0 maanden	306,26	287,68	271,33	256,96	247,11
61 jaar en 1 maand	311,82	292,65	275,72	260,88	250,78
61 jaar en 2 maanden	317,59	297,78	280,26	264,92	254,55
61 jaar en 3 maanden	323,56	303,08	284,97	269,08	258,42
61 jaar en 4 maanden	329,76	308,54	289,83	273,37	262,36
61 jaar en 5 maanden	336,19	314,14	294,84	277,79	266,42
61 jaar en 6 maanden	342,87	319,95	300,01	282,36	270,60
61 jaar en 7 maanden	349,86	325,96	305,34	287,11	274,91
61 jaar en 8 maanden	357,11	332,20	310,84	292,01	279,36
61 jaar en 9 maanden	364,65	338,67	316,48	297,05	283,95
61 jaar en 10 maanden	372,47	345,40	322,32	302,25	288,73
61 jaar en 11 maanden	380,61	352,44	328,38	307,62	293,65
62 jaar en 0 maanden	389,09	359,74	334,66	313,16	298,72
62 jaar en 1 maand	397,86	367,33	341,18	318,84	303,95
62 jaar en 2 maanden	407,03	375,22	347,96	324,72	309,35
62 jaar en 3 maanden	416,61	383,42	355,05	330,82	314,92
62 jaar en 4 maanden	426,64	391,95	362,41	337,15	320,63
62 jaar en 5 maanden	437,15	400,78	370,05	343,72	326,54
62 jaar en 6 maanden	448,17	410,01	377,99	350,54	332,67
62 jaar en 7 maanden	459,81	419,66	386,24	357,68	339,03
62 jaar en 8 maanden	472,03	429,76	394,84	365,09	345,64
62 jaar en 9 maanden	484,86	440,34	403,73	372,79	352,49
62 jaar en 10 maanden	498,36	451,44	413,02	380,78	359,67
62 jaar en 11 maanden	512,58	463,16	422,74	389,09	367,12
63 jaar en 0 maanden	527,58	475,46	432,90	397,74	374,85
63 jaar en 1 maand	543,35	488,38	443,55	406,70	382,89
63 jaar en 2 maanden	560,06	501,98	454,73	416,05	391,25
63 jaar en 3 maanden	577,79	516,30	466,53	425,83	399,94
63 jaar en 4 maanden	596,65	531,40	478,92	436,07	408,95

Leeftijd	Tot 66 en 0 maanden	Tot 66 en 4 maanden	Tot 66 en 8 maanden	Tot 67 en 0 maanden	Tot 67 en 3 maanden
63 jaar en 5 maanden	616,74	547,27	491,93	446,80	418,35
63 jaar en 6 maanden	638,19	564,10	505,62	458,05	428,18
63 jaar en 7 maanden	661,23	581,95	520,04	469,94	438,47
63 jaar en 8 maanden	685,92	600,93	535,24	482,41	449,25
63 jaar en 9 maanden	712,41	621,16	551,23	495,51	460,56
63 jaar en 10 maanden	740,94	642,75	568,17	509,30	472,51
63 jaar en 11 maanden	771,72	665,96	586,14	523,81	485,04
64 jaar en 0 maanden	805,05	690,81	605,25	539,12	498,22
64 jaar en 1 maand	841,10	717,49	625,61	555,21	512,07
64 jaar en 2 maanden	880,44	746,20	647,34	572,25	526,65
64 jaar en 3 maanden	923,56	777,19	670,70	590,34	542,04
64 jaar en 4 maanden	971,00	810,74	695,72	609,58	558,21
64 jaar en 5 maanden	1.023,47	847,03	722,58	630,07	575,34
64 jaar en 6 maanden	1.081,81	886,64	751,49	651,96	593,52
64 jaar en 7 maanden	1.147,29	930,04	782,69	675,48	612,85
64 jaar en 8 maanden	1.220,93	977,81	816,47	700,67	633,45
64 jaar en 9 maanden	1.304,37	1.030,62	853,01	727,72	655,44
64 jaar en 10 maanden	1.399,69	1.089,34	892,88	756,82	679,09
64 jaar en 11 maanden	1.509,63	1.155,27	936,58	788,23	704,41
65 jaar en 0 maanden	1.637,83	1.229,42	984,66	822,24	731,59
65 jaar en 1 maand	1.788,68	1.313,41	1.037,81	859,00	760,84
65 jaar en 2 maanden	1.969,72	1.409,37	1.096,91	899,13	792,40
65 jaar en 3 maanden	2.190,98	1.520,03	1.163,27	943,09	826,57
65 jaar en 4 maanden	2.467,56	1.649,07	1.237,91	991,49	863,52
65 jaar en 5 maanden	2.823,18	1.800,94	1.322,48	1.045,00	903,85
65 jaar en 6 maanden	3.297,33	1.983,18	1.419,08	1.104,50	948,03
65 jaar en 7 maanden	3.963,41	2.205,90	1.530,49	1.171,32	996,66
65 jaar en 8 maanden	4.962,54	2.484,31	1.660,40	1.246,47	1.050,44
65 jaar en 9 maanden	6.627,78	2.842,23	1.813,28	1.331,61	1.110,24
65 jaar en 10 maanden	9.958,28	3.319,43	1.996,74	1.428,87	1.177,40
65 jaar en 11 maanden	19.949,87	3.989,97	2.220,94	1.541,03	1.252,93
66 jaar en 0 maanden		4.995,81	2.501,17	1.671,81	1.338,50
66 jaar en 1 maand		6.672,13	2.861,35	1.825,63	1.436,23
66 jaar en 2 maanden		10.024,81	3.341,60	2.010,21	1.548,94
66 jaar en 3 maanden		20.082,90	4.016,58	2.235,81	1.680,36
66 jaar en 4 maanden			5.029,06	2.517,82	1.834,94
66 jaar en 5 maanden			6.716,55	2.880,40	2.020,44
66 jaar en 6 maanden			10.091,56	3.363,85	2.247,16
66 jaar en 7 maanden			20.216,66	4.043,33	2.530,54
66 jaar en 8 maanden				5.062,56	2.894,89
66 jaar en 9 maanden				6.761,30	3.380,65
66 jaar en 10 maanden				10.158,81	4.063,53
66 jaar en 11 maanden				20.351,41	5.087,85
67 jaar en 0 maanden					6.795,08
67 jaar en 1 maand					9.909,20
67 jaar en 2 maanden					19.851,63

Geldigheidsduur factoren

De factoren in deze bijlage worden in principe eenmaal per jaar vastgesteld. Het bestuur van het pensioenfonds houdt de mogelijkheid open de factoren tussentijds aan te passen indien daar gegronde redenen voor zijn.

BIJLAGE D   KERNCIJFERS 2018

Pensioengrondslag

De pensioengrondslag is het pensioengevend salaris minus de franchise.

Maximum pensioengevend salaris	€ 60.375	(artikel 5 lid 3)
Franchise	€ 13.856	(artikel 5 lid 5)

Premie* (artikel 14 lid 2)

De premie wordt berekend over de pensioengrondslag.

Totale premie	25,8%
---------------	-------

Premieverdeling tussen werkgever en werknemer* (artikel 14 lid 3)

Werkgeversdeel	16,45%
Werknemersdeel Schoenindustrie	7,05%
Werknemersdeel Lederindustrie	7,05%
Werknemersdeel Lederwarenindustrie	5,07%

**Toelichting premie*

Cao-partijen zijn voor de periode januari tot en met december 2018 een premie overeengekomen van 25,8%. Hiervan wordt 2,65%-punt gefinancierd uit de premie voor de voormalige overgangsregeling (1,4%) en het gezamenlijke deel van de bestemmingsreserve cao-partijen (1,25%).

Cao-partijen zijn overeengekomen dat op het werknemersdeel van de premie een korting wordt verleend die wordt gefinancierd uit de sector gebonden delen van de bestemmingsreserve cao-partijen. Deze korting is afhankelijk van de hoogte van de sector gebonden bestemmingsreserve en verschilt derhalve per sector. In 2018 is de sectorspecifieke korting voor de Schoen- en Lederindustrie 1,05% en voor de Lederwarenindustrie 3,03%.

In de in het overzicht vermelde premiepercentages is de financiering uit de premie voor de voormalige overgangsregeling en de bestemmingsreserve cao-partijen reeds verwerkt.